

Лугова В. М., Молодецький Г.Г. Застосування теорії поколінь у забезпеченні сталого розвитку. Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference. Madrid, Spain. 2024 Pp. 38-43. URL: <https://eu-conf.com/events/information-technologies-in-education-technology-and-industry/>

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

VII International Science Conference
«Information technologies in education,
technology and industry»

February 19-21, 2024

Madrid, Spain

UDC 01.1

ISBN – 9-789-40372-365-5

The VII International Scientific and Practical Conference "Information technologies in education, technology and industry ", February 19-21, 2024, Madrid, Spain. 275 p.

Text Copyright © 2024 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2024 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Ostrovska S.S., Martynenko A.I., Havronyuk V.Y. Accumulation of lead at the first trophic level of the food chain and methods for its removal. Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference. Madrid, Spain. Pp. 26-27.

URL: <https://eu-conf.com/events/information-technologies-in-education-technology-and-industry/>

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лугова Вікторія Миколаївна

доцент кафедри соціальної економіки
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця,

Молодецький Геннадій Геннадійович

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця

Розвиток суспільства є процесом поступальних змін і трансформацій суспільних цінностей та орієнтирів. Це включає в себе не лише економічний аспект, а й культурний, соціальний, політичний та екологічний. Суспільні цінності і орієнтири визначаються соціокультурним середовищем, історичним контекстом, а також впливом технологій та інших факторів. Їхні зміни відбуваються через взаємодію людей, інституцій, груп та організацій у суспільстві. Цей процес може бути як еволюційним, плавно розвиваючись з часом, так і революційним, коли відбуваються раптові та радикальні зміни у соціальних структурах та цінностях. Розуміння цього процесу допомагає суспільству адаптуватися до нових викликів та змін, створюючи умови для стабільного та сталого розвитку. Саме на цій гіпотезі, у загальному вигляді, ґрунтується теорія поколінь, запропонована У. Штраусом і Н. Хоувом у 1991 р. [9].

Теорія поколінь відображає важливий аспект розвитку суспільства – поступальні зміни цінностей та орієнтацій у різних поколіннях. Згідно з цією теорією, кожне покоління має свої унікальні спільні риси, які формуються під впливом спільного життєвого досвіду, історичних подій та соціокультурного середовища.

Центральним поняттям цієї теорії є «покоління», багатоаспектне і має міждисциплінарний характер, а отже використовується різними суспільними науками: демографією, етнографією, медициною, віковою психологією, педагогікою, соціологією тощо.

Однією з центральних концепцій теорії «покоління» є визначення покоління за спільними цінностями та ідеалами, які вони поділяють. Ці цінності можуть відрізнятися від покоління до покоління, і вони формуються під впливом історичних подій, соціального середовища, культурних тенденцій та інших чинників.

Ці загальні цінності можуть включати такі аспекти, як уявлення про сім'ю, працю, роль держави, ставлення до природи, релігійні переконання та багато інших. Вони створюють основу для формування ідентичності та самосвідомості певного покоління.

Цінності, які є загальними для різних країн світу, можуть визначати універсальні тенденції та патерни в розвитку суспільства. Водночас, різні культурні та історичні контексти можуть призвести до відмінностей у виявленні цих цінностей та їхньому інтерпретуванні в різних країнах світу.

Зміна поколінь також проходить практично в одному «режимі» в усьому світі [7, 8, 9]. Розробниками теорії поколінь запропонували тимчасові межі та охарактеризували базові цінності для кожної групи населення. Але слід зауважити, що ці межі досить розмиті, і по-різному визначаються науковцями та зазвичай коливаються у межах від 5 до 10 років. Залежно від особливостей розвитку певної країни чи регіону, виділяють:

- втрачене покоління (Lost Generation) (народжені в 1880 – 1900 роках);
- величне покоління (The Greatest Generation) (1901 – 1922(24));
- мовчазне покоління (Silent Generation) (1923(25) – 1942(46));
- покоління бебі-бумерів (Baby Boom Generation) (1943 (46) – 1960 (64));
- покоління X (Generation X) або невідоме покоління (1961 (65) – 1980 (83));
- покоління Y (Generation Y) або міленіум (1978 (83) – 1990 (2003));
- покоління Z (Generation Z, Generation MeMeMe) (1991 (2003) – 2000 (23));
- покоління Альфа (після 2010 (15) р.) [4].

Дослідження особливостей розвитку та формування ціннісних орієнтирів покоління Z є надзвичайно важливим завданням в контексті сучасного суспільства. Покоління Z, або «цифрове покоління», виростає в епоху швидких технологічних змін та глобалізації, що значно впливає на їхні цінності, переконання та спосіб сприйняття світу.

Загострення соціальних, економічних, демографічних та інших проблем, поряд з критичним станом екології, вимагають зміни вектора розвитку сучасного суспільства. Перехід до збалансованого сталого розвитку стає надзвичайно важливим у світлі зростаючих проблем, пов'язаних зі змінами клімату, вичерпанням ресурсів, нерівністю та іншими соціально-економічними викликами. Сучасне суспільство має прагнути до такого розвитку, який забезпечує не лише економічний зріст, а й збереження природних ресурсів, захист довкілля та забезпечення соціальної справедливості. Збалансований сталий розвиток передбачає інтеграцію економічних, екологічних та соціальних аспектів у прийнятті рішень і реалізації політики.

Міжнародні організації та уряди різних країн світу давно задекларували свою прихильність цінностям сталого людського розвитку. Але на відміну від декларованих цінностей, насправді, переважна частина населення й досі схильні використовувати природні ресурси, завдаючи шкоди природі. Це призводить до досить низьких результатів виконання глобальних планів.

На сьогодні оцінка дійсно відображає проблеми, пов'язані з реалізацією планів сталого розвитку через існуючі соціокультурні та економічні пристрої, що часто протистоять цілям сталості. Попередні покоління, які були соціалізовані в індустріальному суспільстві, можуть мати інші цінності, які домінують у їхньому сприйнятті та поведінці. Це може ускладнювати зміну способів споживання та виробництва, необхідних для сталого розвитку.

Покоління Z, які народилися наприкінці XX століття – початку XXI, виростають у світі, де зберігаються значні проблеми, пов'язані зі змінами клімату, вичерпанням ресурсів та іншими проблемами сталості. Вони можуть мати іншу перспективу та більшу готовність до прийняття нових підходів та технологій, які сприяють сталому розвитку.

Наразі вивчення проблеми формування сталого людського розвитку є надзвичайно важливим і вже привернуло значну увагу вітчизняних та зарубіжних дослідників. Такі українські вчені, як В. Антонюк, Л. Безтелесна, О. Власюк, О. Герасименко, О. Грішнова, А. Колот, Е. Лібанова, О. Макарова, Г. Назарова, О. Томчук та інші, працюють у цій галузі та вже зробили вагомий внесок у розуміння сутності та змісту сталого розвитку.

Проте, насправді, питання формування ціннісних орієнтирів покоління Z в контексті сталого людського розвитку є актуальним і вимагає подальших досліджень. Це покоління виростає в світі, який швидко змінюється, з новими технологіями та глобальними викликами, такими як зміна клімату та екологічні проблеми. Дослідження цих ціннісних орієнтирів може включати аналіз їхніх поглядів на середовище, економіку, суспільство, а також їхню готовність приймати зміни та впливати на суспільство. Важливо також враховувати вплив соціальних мереж та медіа на формування цих цінностей серед молоді.

Створення суспільства сталого розвитку можливе за умови трансформації ціннісних пріоритетів у масштабі покоління, тому дослідження і узагальнення теоретичних аспектів, розроблення практичних рекомендацій щодо формування ціннісних орієнтирів покоління Z у контексті сталого людського розвитку набуває особливого значення.

Такий напрямок у дослідженні може бути дуже корисним для досягнення мети створення суспільства сталого розвитку. Це дозволить краще зрозуміти основні принципи та концепції сталого розвитку, ідентифікувати ключові аспекти, які необхідно враховувати при формуванні ціннісних орієнтирів покоління Z.

Розроблення практичних рекомендацій спрямовується на конкретні кроки, які можна вжити для впливу на цінності та переконання молодого покоління. Ці рекомендації можуть включати стратегії освіти та інформаційних кампаній, залучення молоді до процесів прийняття рішень, створення можливостей для активної участі в різних сферах суспільства, а також розвиток ініціатив, які сприяють сталому розвитку.

Проведені дослідження та рекомендації можуть бути корисними для урядових органів, міжнародних організацій, громадських організацій та інших зацікавлених сторін у формуванні політик та програм, спрямованих на підтримку сталого розвитку.

Зосередження на формуванні цінностей покоління Z в контексті сталого розвитку може допомогти створити підґрунтя для трансформації суспільства у більш сталий та збалансований напрямок.

Незважаючи на зусилля міжнародних державних і недержавних організацій, уряду різних країн у напрямі сталого людського розвитку, суспільству у повній

мірі не вдається вчасно досягати низки запланованих завдань, які визначені у цілях сталого розвитку.

Справді, несвоєчасне досягнення запланованих завдань у напрямі сталого людського розвитку є серйозною проблемою, з якою стикається багато країн, включаючи Україну. Це вимагає посилення зусиль та реформ у багатьох сферах, щоб забезпечити ефективне виконання цілей сталого розвитку. Нерівність у всіх її проявах, еміграція, екологічні проблеми та недостатність управління відходами є серйозними викликами для України, які потребують комплексного підходу для їх вирішення.

Головною причиною такої тенденції є орієнтація на матеріальний аспект добробуту населення. Представники покоління Z виявляють зростаючий інтерес до несамовиражених потреб, таких як сімейне благополуччя, вільний час, саморозвиток та індивідуалізація. Це відображає зміну цінностей у сучасному суспільстві, де люди стають більш усвідомленими і спрямованими на власний розвиток і задоволення внутрішніх потреб. До позитивних характерних рис українського покоління Z можна віднести:

1) сімейне благополуччя – для багатьох молодих людей сімейні стосунки та благополуччя стають важливими цінностями, і вони намагаються балансувати своє професійне та особисте життя;

2) бажання мати дітей не заради того, щоб у старості уникнути самотності, а щоб передавати життєві цінності, досвід, знання прийдешнім поколінням;

3) саморозвиток – представники покоління Z проявляють великий інтерес до саморозвитку, постійного навчання та підвищення кваліфікації;

4) покоління Z віддає перевагу активному відпочинку, подорожам, хобі та розвагам, що дозволяє їм насолоджуватися життям та розширювати свій світогляд;

5) індивідуальна свобода та самовираження стають важливими для покоління Z, і вони намагаються реалізувати свої унікальні таланти та потенціал;

6) стурбованість проблемами навколишнього середовища.

Суттєвими проблемами, які виділяють представники покоління Z, є:

1. соціальна несправедливість – боротьба з соціальною нерівністю та забезпечення рівних можливостей для всіх громадян є важливим завданням. Це може включати політику зайнятості, доступність освіти та медичного обслуговування, а також соціальні програми підтримки для незахищених верств населення;

2. бажання еміграції – стимулювання внутрішньої міграції та забезпечення привабливих умов для працевлаштування та розвитку кар'єри в Україні може зменшити тенденцію до еміграції;

3. невідповідність освіти вимогам ринку праці – модернізація освітньої системи та впровадження інноваційних методів навчання, які відповідають потребам сучасного ринку праці, може підготувати молодь до успішної кар'єри.

4. проблеми забезпечення особистої і екологічної безпеки громадян – держава має забезпечити належний рівень безпеки для всіх громадян, включаючи особисту та екологічну безпеку. Це може включати поліпшення

законодавства, забезпечення дотримання прав людини та захист довкілля.

Підсумовуючи сказане, слід відмітити, що ідеї сталого людського розвитку у повній мірі відповідають ціннісним орієнтаціям покоління Z. Отже, концепція сталого людського розвитку виходить із пріоритетної потреби в забезпеченні розвитку не лише для покоління Z, а й для майбутніх поколінь. Для покоління Z досягнення зазначеної мети передбачає створення сприятливого середовища, і, перш за все, соціального, екологічного і вже потім економічного, саме у такій послідовності.

References:

1. Борщ К. К. Трансформація статусно-рольових характеристик сучасної сім'ї в Україні. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/sociology/2012/201-189-15.pdf>.
2. Іващенко Т.Ю. Сталий людський розвиток як основний вектор соціально-економічних трансформацій у XXI столітті. URL: <https://bit.ly/3Imxx12>.
3. Зайцева Л. О. Складові концепції сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7401>.
4. Коваль Н. В., Биба В. А. Використання теорії поколінь в менеджменті персоналу. *Ефективна економіка*. 2020. №10. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.10.62. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2020/64.pdf.
5. Назарова Г. В., Дем'яненко А. А. Теоретичні аспекти визначення сутності поняття «безпека». *Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця*: матеріали щорічної міжнародної наукової конференції (Харків, 31 травня – 1 червня 2018 р.). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. С. 109–110.
6. Назарова Г.В. Трансформація соціально-трудова відносин в умовах цифрової економіки. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2018/31177/Sz_19-2.pdf?sequence=1
7. Струтинська О.В. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів інформатики до навчання освітньої робототехніки в закладах середньої освіти: монографія. Київ. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2020. 505 с. URL: https://npu.edu.ua/images/file/vidilaspitant/dicer/%D0%94_26.053.03/Strutynska.pdf
8. Codrington, G. Detailed Introduction to Generational Theory. *Tomorrow Today*. 2008. URL: <https://ngkok.co.za/sinode2016/intro-generations.pdf>.
9. Strauss, W., & Howe, N. (1991). *Generations: the history of America's future, 1584 to 2069*. New York: William Morrow and Company Inc.